Thesis Title Effect of Extracted Particulate Matter: 2.5-0.5 Microns, on

DNA Damage and 8-hydroxy-2'-deoxyguanosine Formation

Author Mr. Supakit Khacha-ananda

Degree Master of Science (Toxicology)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Werawan Ruangyuttikarn Chairperson

Assoc. Prof. Dr. Khajornsak Sopajaree Member

Lect. Chaniporn Puaninta Member

ABSTRACT

Occurrence of air pollution in Chiang Mai has reached crisis during the past few years, causing public worry and concern on the health impact among residents in the Chiang Mai-Lamphun valley. Acute effects of this crisis correlated prominently to an increased number of patients with respiratory diseases. However, chronic effects, especially genotoxic ones, after human exposure to fine particulate matter (PM) of 0.5, 1.0 or 2.5 microns in Chiang Mai, have not been reported. Therefore, the aim of this study was to investigate whether exposure to fine PM caused DNA damage and induced formation of 8-hydroxy-2′-deoxyguanosine (8-OHdG), a by product of DNA damage resulting from hydroxyl radical production.

A high volume cascade impactor was installed in front of Saraphi Hospital in Chiang Mai to collect fine PM for 4 months from August to November, 2007. The PM was weighed and calculated for concentrations in five PM sizes before being

extracted with ultrapure water and methanol for 60 minutes, and lyophilized to dryness. PM solution was prepared at each concentration before the A549 human lung epithelial cells were given a genotoxicity test. Comet assay was used to evaluate DNA strand break analysis and the enzyme immunoassay was used to quantitate 8-OHdG.

The results showed that concentrations of PM \geq 10, PM10-2.5, PM2.5-1.0, PM1.0-0.5 and PM \leq 0.5 were 283, 467, 280, 227 and 139 μ g/m³, respectively, in which PM10-2.5 had the highest proportion of total PM (33.4%). In addition, the amount of PM \geq 10, PM2.5-1.0, PM1.0-0.5 and PM \leq 0.5 was 20.3%, 20.1%, 16.2% and 10.0%, respectively.

DNA strand break analysis on the A549 human lung epithelial cells demonstrated that PM10-2.5 could significantly induce DNA damage at concentrations of 150, 300, 600, 1,200 and 2,400 μg/ml (p≤0.001). In addition, PM2.5-1.0, PM1.0-0.5 and PM≤0.5 could also induce DNA damage at concentrations of 75, 150, 300 and 600 μg/ml (p≤0.001), except for PM2.5-1.0 at the concentration of 75 μg/ml. When concentrations of PM1.0-0.5 and PM≤0.5 were decreased, in order to find the lowest one that could induce DNA damage, it was found that concentrations of 10, 20, 40 and 80 μg/ml could induce DNA damage significantly (p≤0.001). However, PM1.0-0.5 at the concentration of 10 μg/ml could not. Thus, the results showed that PM2.5-1.0, PM1.0-0.5 and PM≤0.5 at concentrations of 150, 20 and 10 μg/ml, respectively, were the lowest concentrations of each PM that could induce DNA damage on A549 human lung epithelial cells. These low concentrations of PM were approximately the same as those that could be inhaled and accumulate in the human alveoli.

Aphidicolin (APC), a DNA repair inhibitor, was used at concentrations of 1.0 and 2.0 μg/ml, with PM2.5-1.0 at concentrations of 75 and 150 μg/ml in the comet assay. The results showed that the A549 human lung epithelial cells had greater DNA damage after treatment with PM2.5-1.0 and either concentration of APC than after experiments without APC. This meant that at a PM2.5-1.0 concentration of 75 μg/ml, which could not induce DNA damage, the cells may be protected by a repair mechanism within them.

Quantitation of 8-OHdG on the DNA of A549 human lung epithelial cells showed that only PM2.5-1.0 at concentrations of 75, 300 and 600 μ g/ml, and PM≤0.5 at concentrations of 150 and 600 μ g/ml could significantly elevate the 8-OHdG levels (p≤0.05). In contrast, PM1.0-0.5 at concentrations of 75, 150, 300 and 600 μ g/ml could induce 8-OHdG formation on the A549 human lung epithelial cells (p≤0.05) at all concentrations.

In conclusion, fine PM (0.5, 1.0 and 2.5 microns) collected at Saraphi Hospital in Chiang Mai could induce DNA damage and increase 8-OHdG formation. The mechanism of DNA damage is possibly involved with the generation of hydroxyl radicals caused by fine PM itself, or chemical constituents that are adsorbed onto the PM and attack the guanine base on the DNA strand. The elevation of 8-OHdG might be implicated in the progression of lung cancer. Long term exposure to fine PM may be responsible for chronic adverse effects among Chiang Mai's inhabitants, who are reported to have the highest incidence of lung cancer in Thailand.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของสารสกัดอนุภากฝุ่นขนาด 2.5-0.5 ไมครอนต่อการเกิดความ

้เสียหายของดีเอ็นเอและการเกิด 8-ไฮดรอกซี-2'-ดีออกซีกวาโนซีน

ผู้เขียน นายศุภกิจ คชาอนันต์

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พิษวิทยา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.วีระวรรณ เรื่องยุทธิการณ์ ประธานกรรมการ รศ.ดร.ขจรศักดิ์ โสภาจารีย์ กรรมการ

อาจารย์ ชนิพร ปวนอินตา กรรมการ

บทคัดย่อ

การเกิดวิกฤตมลภาวะทางอากาสในจังหวัดเชียงใหม่ ในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมาเป็นเหตุให้เกิด ความวิตกถังวลกับผลกระทบต่อสุขภาพของประชากรที่อาสัยในแอ่งจังหวัดเชียงใหม่-ลำพูนมาก ผลกระทบแบบเฉียบพลันทำให้มีจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจสูงขึ้นชัดเจน แต่ ผลกระทบแบบเรื้อรังโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อยืนหรือดีเอ็นเอหลังการสัมผัสอนุภาคฝุ่นละเอียดมากถึง 0.5, 1.0 หรือ 2.5 ใมครอนในจังหวัดเชียงใหม่ยังไม่เคยมีรายงานมาก่อน จึงเป็นวัตถุประสงค์ของ งานวิจัยนี้ที่ต้องการศึกษาว่า อนุภาคฝุ่นละเอียดเหล่านี้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อดีเอ็นเอ และ เหนี่ยวนำให้เกิด 8-ไฮดรอกซี-2'-ดีออกซีกวาโนซีน (8-OHdG) ซึ่งเป็น by product ของการเกิด ดีเอ็นเอบาดเจ็บ เนื่องจาก hydroxyl radical ที่เกิดขึ้นจากการได้รับอนุภากฝุ่นขนาดเล็กหรือไม่

งานวิจัยนี้ได้ใช้ เครื่อง high volume cascade impactor ในการเก็บอนุภากฝุ่นละเอียดต่าง ๆ โดยทำการติดตั้งที่บริเวณหน้าโรงพยาบาลสารภี ในจังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงเวลา 4 เดือน คือ สิงหาคม กันยายน ตุลาคม และพฤศจิกายน 2550 และนำมาชั่งน้ำหนักเพื่อคำนวณหาความเข้มข้น ของอนุภากฝุ่นที่เก็บ ได้ 5 ขนาด จากนั้นนำมาสกัดด้วยน้ำและเมทานอล เป็นเวลา 60 นาที แล้ว นำไปทำให้แห้งเพื่อเตรียมเป็นสารละลายความเข้มข้นของอนุภากฝุ่นที่ความเข้มข้นต่าง ๆ ก่อน นำไปทดสอบความเป็นพิษต่อยืนในเซลล์เยื่อบุผิวของปอดคนชนิด A549 การวิเคราะห์การแตกหัก ของดีเอ็นเอใช้วิธีโคเมทแอสเสย์ และหาปริมาณ 8-OHdG ใช้วิธีเอนไซม์อิมมิว โนแอสเสย์

ผลการทดลองพบว่าความเข้มข้นของอนุภาคฝุ่นขนาดใหญ่ 10 ไมครอน, 10-2.5, 2.5-1.0, 1.0-0.5 และเล็กกว่า 0.5 ไมครอนมีปริมาณ 283, 467, 280, 227 และ 139 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตามลำคับ โดยอนุภาคฝุ่นขนาด 10-2.5 ไมครอนมีสัดส่วนทั้งหมดของฝุ่นมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ

33.4 ของฝุ่นทั้งหมด และปริมาณอนุภาคฝุ่นขนาดมากกว่า 10 ไมครอน, 2.5-1.0, 1.0-0.5 และน้อย กว่า 0.5 ไมครอนร้อยละ 20.3, 20.1, 16.2 และ 10.0 ตามลำคับ

การวิเคราะห์การแตกหักของดีเอ็นเอในเซลล์เยื่อบุผิวของปอดคน พบว่าอนุภาคฝุ่นขนาด 10-2.5 ใมครอนที่ความเข้มข้น 150, 300, 600, 1,200 และ 2,400 ใมโครกรัมต่อมิลลิลิตร (มคก./มล.) ทำให้เกิดการแตกหักของดีเอ็นเอทุกความเข้มข้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p≤0.001) นอกจากนี้ อนุภากฝุ่นขนาด 2.5-1.0, 1.0-0.5 และน้อยกว่า 0.5 ใมครอนที่ความเข้มข้น 75, 150, 300 และ 600 มคก./มล. สามารถเหนี่ยวนำให้เกิดการแตกหักของดีเอ็นเอได้ (p≤0.001) ยกเว้นอนุภาคฝุ่นขนาด 2.5-1.0 ใมครอนที่ความเข้มข้น 75 มคก./มล. เมื่อลดความเข้มข้นของอนุภาคฝุ่นขนาด 1.0-0.5 และ น้อยกว่า 0.5 ใมครอนลง เพื่อหาความเข้มข้นน้อยที่สุดที่ทำให้เกิดการแตกหักของดีเอ็นเอพบว่า ความเข้มข้น 10, 20, 40 และ 80 มคก./มล. ทำให้เกิดการแตกหักของดีเอ็นเอได้ (p≤0.001) ยกเว้น อนุภาคฝุ่นขนาด 1.0-0.5 ใมครอนที่ความเข้มข้น 10 มคก./มล. จากผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า ความเข้มข้นของอนุภาคฝุ่น 150, 20 และ 10 มคก./มล. เป็นความเข้มข้นต่ำสุดของอนุภาคฝุ่นขนาด 2.5-1.0, 1.0-0.5 และน้อยกว่า 0.5 ใมครอน ตามลำดับ ที่สามารถเหนี่ยวนำให้มีการแตกหักของดีเอ็นเอ และปริมาขอนุภาคฝุ่นที่ด่ำนี้เทียบได้กับปริมาขอนุภาคฝุ่นขนาดเล็กที่สามารถหายใจเข้าสู่ ร่างกาย ใปสะสมในถุงลมปอดได้

ได้ทดลองให้ aphidicolin (APC) ซึ่งเป็นสารยับยั้งกระบวนการซ่อมแซมดีเอ็นเอที่ความ เข้มข้น 1.0 และ 2.0 มคก./มล. ร่วมกับอนุภาคฝุ่นขนาด 2.5-1.0 ไมครอน ความเข้มข้น 75 และ 150 มคก./มล. ในการทดสอบโคเมทแอสเสย์กับเซลล์เยื่อบุผิวของปอดคน พบว่าเซลล์ที่ได้รับอนุภาค ฝุ่นขนาด 2.5-1.0 ไมครอนและ APC ทั้งสองความเข้มข้นสามารถเกิดการแตกหักของดีเอ็นเอเพิ่ม มากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการทดลองที่ไม่เติม APC แสดงให้เห็นว่าอนุภาคฝุ่นความเข้มข้น 75 มคก./มล. ที่ไม่เห็นผลการแตกหักของดีเอ็นเออาจเนื่องมาจากมีกระบวนการซ่อมแซมดีเอ็นเอ ภายในเซลล์ช่วยป้องกันไว้

ผลการทดลองหาปริมาณ 8-OHdG ในดีเอ็นเอของเซลล์เยื่อบุผิวของปอดคนที่สัมผัสอนุภาค ผู่นขนาดต่าง ๆ พบว่า เซลล์ที่สัมผัสอนุภาคผุ่นขนาด 2.5-1.0 ใมครอนความเข้มข้น 75, 300 และ 600 มกก./มล. และอนุภาคฝุ่นขนาดน้อยกว่า 0.5 ใมครอนความเข้มข้น 150 และ 600 มกก./มล. ทำ ให้ปริมาณของ 8-OHdG เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p≤0.05) ในทางตรงข้ามอนุภาคฝุ่น ขนาด 1.0-0.5 ใมครอนที่ความเข้มข้น 75, 150, 300 และ 600 มกก./มล. สามารถเหนี่ยวนำให้เกิด 8-OHdG ในเซลล์เยื่อบุผิวของปอดคนได้ (p≤0.05) ทุกความเข้มข้น

สรุปผลการศึกษาครั้งนี้ได้ว่า อนุภาคฝุ่นละเอียดที่เก็บจากบริเวณหน้าโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ สามารถเหนี่ยวนำให้เกิดการแตกหักของดีเอ็นเอและเพิ่มการสร้าง 8-OHdG โดย กลไกที่ทำให้เกิดการแตกหักของดีเอ็นเออาจเนื่องมาจากการกระตุ้นให้เกิด hydroxyl radical โดย อนุภาคฝุ่นเองหรือโดยสารที่ติดบนอนุภาคฝุ่นขนาดเล็กเข้าไปเกาะบนเบสกวานีนบนสายดีเอ็นเอ การเพิ่มขึ้นของระดับ 8-OHdG อาจเกี่ยวพันกับพัฒนาการของการเกิดโรคมะเร็งปอด การสัมผัส อนุภาคฝุ่นละเอียดเป็นระยะเวลานานอาจมีส่วนทำให้เกิดปัญหาสุขภาพแบบเรื้อรังของประชากรใน จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีรายงานว่ามีผู้ป่วยมะเร็งปอดเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved